

Arbejdsgiveren for lastbilchauffører, der er ansat inden for international landevejstransport, er den transportvirksomhed, der udøver den faktiske ledelsesbeføjelse over disse chauffører, som bærer deres lønomkostninger, og som har den faktiske ret til at afskedige dem

I dommen i sagen AFMB m.fl. (sag C-610/18), som blev afsagt den 16. juli 2020, fastslog Domstolen (Store Afdeling), at arbejdsgiveren for en international lastbilchauffør som omhandlet i forordning nr. 1408/71 ¹ og forordning nr. 883/2004 ² er den virksomhed, der udøver den faktiske ledelsesbeføjelse over denne lastbilchauffør, som faktisk bærer de tilsvarende lønomkostninger, og som har den faktiske ret til at afskedige vedkommende, og ikke den virksomhed, med hvilken denne chauffør har indgået en ansættelseskontrakt, og som formelt er angivet i denne kontrakt som vedkommendes arbejdsgiver.

I tvisten i hovedsagen havde AFMB Ltd, som er et selskab, der er etableret i Cypern, indgået aftaler med transportvirksomheder etableret i Nederlandene, i henhold til hvilke AFMB mod betaling af provision forpligtede sig til at varetage forvaltningen af disse virksomheders tunge køretøjer for de nævnte virksomheders regning og risiko. AFMB havde ligeledes indgået ansættelseskontrakter med flere internationale lastbilchauffører, der var hjemmehørende i Nederlandene, ifølge hvilke dette selskab blev udpeget som deres arbejdsgiver. De omhandlede lastbilchauffører udøvede for transportvirksomhedernes regning deres beskæftigelse i to eller flere medlemsstater og ligeledes i en eller flere stater i Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA).

AFMB og chaufførerne anfægtede afgørelserne fra Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank (bestyrelsen for den sociale sikringsinstitution, Nederlandene, herefter »Svb«), hvorefter den nederlandske lovgivning om social sikring fandt anvendelse på disse chauffører. Ifølge SvB var det kun transportvirksomheder, der er hjemmehørende i Nederlandene, der kunne anses for at være disse chaufførers arbejdsgivere, hvorfor den nederlandske lovgivning fandt anvendelse, mens AFMB og lastbilchaufførerne anførte, at AFMB skulle anses for at være arbejdsgiver, og at det, eftersom dette selskabs hovedsæde befinder sig i Cypern, var den cypriotiske lovgivning, der fandt anvendelse.

Idet den forelæggende ret i denne sammenhæng fremhævede den afgørende betydning af dette spørgsmål med henblik på fastlæggelsen af den nationale lovgivning om social sikring, der fandt anvendelse, anmodede den Domstolen om at afklare spørgsmålet om, hvorvidt transportvirksomhederne eller AFMB skulle anses for »arbejdsgiver« for de pågældende chauffører. I henhold til forordning nr. 1408/71 og forordning nr. 883/2004 er personer, såsom de

¹ Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14.6.1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2.12.1996 (EFT 1997, L 28, s. 1), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 631/2004 af 31.3.2004 (EUT 2004, L 100, s. 1), herunder navnlig denne forordnings artikel 14, nr. 2), litra a) (herefter »forordning nr. 1408/71«).

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29.4.2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT 2004, L 166, s. 1), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 465/2012 af 22.5.2012 (EUT 2012, L 149, s. 4), herunder navnlig denne forordnings artikel 13, stk. 1, litra b).

omhandlede chauffører, der har beskæftigelse i to eller flere medlemsstater, uden at være overvejende beskæftiget i den medlemsstat, hvor de er bosat, for så vidt angår social sikring nemlig underlagt lovgivningen i den medlemsstat, hvor arbejdsgiveren har sit hjemsted eller sit forretningssted.

Domstolen bemærkede indledningsvis, at forordning nr. 1408/71 og forordning nr. 883/2004 med henblik på at fastlægge betydningen af begreberne »arbejdsgiver« og »personale« ikke indeholder nogen henvisning til national lovgivning eller praksis. Derfor skal der anlægges en selvstændig og ensartet fortolkning af disse begreber, som tager hensyn til ikke alene disse bestemmelses kontekst, men ligeledes til det med den pågældende lovgivning forfulgte mål.

Hvad angår de anvendte udtryk og konteksten fastslog Domstolen dels, at forholdet mellem en »arbejdsgiver« og dennes »personale« indebærer, at der foreligger et underordningsforhold mellem disse. Dels fremhævede den, at der skal tages hensyn til den objektive situation, som den pågældende arbejdstager befinder sig i, og samtlige omstændigheder vedrørende vedkommendes beskæftigelse. Selv om indgåelsen af en ansættelseskontrakt i denne forbindelse kan være et tegn på, at der eksisterer et underordningsforhold, kan denne omstændighed i sig selv ikke gøre det muligt med sikkerhed at fastslå, at der eksisterer et sådant forhold. Der skal nemlig yderligere tages hensyn til ikke blot de oplysninger, som ansættelseskontrakten formelt indeholder, men ligeledes til den måde, hvorpå de forpligtelser, der påhviler både den pågældende arbejdstager og den pågældende virksomhed i praksis, udføres. Uanset ordlyden af kontrakterne skal det således fastlægges, hvilken enheds faktiske beføjelser arbejdstageren er underlagt, hvilken enhed de tilknyttede lønomkostninger rent faktisk påhviler, og hvilken enhed der faktisk har beføjelse til at afskedige denne arbejdstager.

Ifølge Domstolen gør en fortolkning, som udelukkende er støttet på formelle betragtninger, såsom indgåelsen af en ansættelseskontrakt, det imidlertid muligt for virksomhederne at flytte det sted, som skal lægges til grund med henblik på fastlæggelsen af, hvilken national lovgivning om social sikring der finder anvendelse, uden at en sådan flytning i realiteten omfattes af det formål, der forfølges af forordning nr. 1408/71 og forordning nr. 883/2004, som består i at sikre en effektiv udøvelse af den frie bevægelighed for arbejdstagere. Idet Domstolen bemærkede, at den ordning, der er indført ved hver af disse forordninger, udelukkende tilsigter at fremme koordineringen af medlemsstaternes lovgivninger om social sikring, fastslog den imidlertid, at formålet, som de forfølger, risikerer at blive bragt i fare, såfremt den fortolkning, der lægges til grund, gjorde det muligt for virksomhederne at gøre brug af rent kunstige arrangementer med henblik på at anvende EU-retten alene med det formål at drage fordel af de forskelle, der er mellem de nationale ordninger.

I den foreliggende sag konstaterede Domstolen, at chaufførerne synes at have hørt til transportvirksomhedernes personale i de omhandlede perioder og at have haft disse virksomheder som arbejdsgivere, således at den nederlandske lovgivning om social sikring synes at finde anvendelse, hvilket det imidlertid tilkommer den forelæggende ret at efterprøve. Disse lastbilchauffører var nemlig inden indgåelsen af ansættelseskontrakterne med AFMB blevet udvalgt af transportvirksomhederne selv, og efter indgåelsen af disse kontrakter udøvede de deres beskæftigelse for disse virksomheders regning og risiko. Desuden blev den faktiske udbetaling til disse lønmodtagere gennemført af transportvirksomhederne ved hjælp af en provision udbetalt til AFMB. Endelig syntes transportvirksomhederne at råde over den faktiske afskedigelsesbeføjelse, og en del af chaufførerne var forud for indgåelsen af ansættelseskontrakterne med AFMB allerede ansat ved disse virksomheder.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127